

Dokument na schôdzu

A8-0366/2015

15.12.2015

SPRÁVA

o politikách zručností na boj proti nezamestnanosti mládeže
(2015/2088(INI))

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Spravodajca: Marek Plura

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	18
STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE.....	19
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA V GESTORSKOM VÝBORE	27
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	28

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o politikách zručností na boj proti nezamestnanosti mládeže (2015/2088(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, najmä na jej články 165 a 166,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. júla 2010 o podpore prístupu mládeže na trh práce a posilnení postavenia účastníkov odbornej prípravy, odborných stáží a učňovského vzdelávania¹,
- so zreteľom na odporúčanie Rady o zavedení záruky pre mladých ľudí,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2013 o systéme záruk pre mladých ľudí²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. apríla 2014 o tom, ako môže Európska únia prispievať k vytváraniu priaznivého prostredia pre podniky, podnikateľské subjekty a začínajúce podniky na tvorbu nových pracovných miest³,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. októbra 2014 o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík: plnenie priorít na rok 2014⁴,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie⁵,
- so zreteľom na odporúčanie Rady o rámci kvality pre stáže a so zreteľom na otázku Európskeho parlamentu na písomné zodpovedanie z 2. júla 2015 o odporúčaní Rady o rámci kvality pre stáže,
- so zreteľom na závery Rady z apríla 2015 o posilňovaní medziodvetvovej politickej spolupráce s cieľom účinne riešiť sociálno-ekonomické výzvy, ktorým čelia mladí ľudia⁶,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- so zreteľom na zoznam tém vo vzťahu k úvodnej správe Európskej únie, ktorý prijal výbor Organizácie spojených národov pre práva osôb so zdravotným postihnutím⁷,
- so zreteľom na informačnú správu strediska Cedefop z júna 2013 s názvom Cesty k obnove: tri scenáre týkajúce sa zručností a pracovného trhu na rok 2025,

¹ Ú. v. EÚ C 351 E, 2.12.2011, s. 29.

² Prijaté texty, P7_TA(2013)0016.

³ Prijaté texty, P7_TA(2014)0394.

⁴ Prijaté texty, P8_TA(2014)0038.

⁵ Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 10.

⁶ Ú. v. EÚ C 88, 8.1.2014, s. 1.

⁷ CRPD/C/EU/Q/1

- so zreteľom na informačnú správu strediska Cedefop z marca 2014 s názvom Nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami: viac, ako sa zdá,
 - so zreteľom na štúdiu strediska Cedefop z novembra 2014 s názvom Problém potvrdzovania: ako blízko je Európa k uznávaniu všetkých foriem učenia sa?,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Šiesta správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti: investovanie do rastu a zamestnanosti (COM(2014)0473),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Európska stratégia pre oblasť zdravotného postihnutia 2010 – 2020: obnovený záväzok vybudovať Európu bez bariér (COM(2010)0636),
 - so zreteľom na správu Komisie z apríla 2015 s názvom Testovanie partnerstiev v oblasti záruky pre mladých ľudí v praxi: súhrnná správa o kľúčových úspechoch a ponaučeniach z prípravnej akcie Európskeho parlamentu k záruke pre mladých ľudí,
 - so zreteľom na správu nadácie Eurofound z roku 2015 s názvom Podnikanie mladých v Európe: hodnoty, prístupy, politiky,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom sociálnom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1081/2006, a najmä na jeho kapitolu IV o iniciatíve na podporu zamestnanosti mladých ľudí¹,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a stanovisko Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A8-0366/2015),
- A. keďže v súčasnosti je 4,5 milióna mladých ľudí vo veku od 15 do 24 rokov v Európskej únii nezamestnaných a keďže viac než 7 miliónov mladých Európanov vo veku od 15 do 24 rokov nie je ani zamestnaných, ani nie je v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy;
 - B. keďže miera nezamestnanosti v celej Únii bola na konci roka 2014 na úrovni 9,9 % a keďže miera nezamestnanosti mladých ľudí dvojnásobne prevyšovala toto číslo, bola na úrovni 21,4 %;
 - C. keďže mladí ľudia sú obzvlášť postihnutí krízou;
 - D. keďže chýbajúce vhodné zručnosti pre pracovné miesta, ktoré sú k dispozícii, a neprimeranosť vzdelávania a odbornej prípravy sú významnými faktormi spôsobujúcimi nezamestnanosť mladých ľudí; keďže mladí ľudia aj naďalej čelia významným štrukturálnym prekážkam pri získavaní kvalitného zamestnania, ktoré dodržiava normy EÚ a vnútroštátne normy, napriek tomu, že majú vyššie vzdelanie a sú kvalifikovanejší

¹ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 470.

než predchádzajúce generácie; keďže krízu v oblasti zamestnanosti mladých ľudí nemožno vyriešiť bez efektívneho a udržateľného vytvárania kvalitných pracovných miest v Európe;

- E. keďže oneskorený prístup na trh práce a dlhé obdobia chudoby majú nepriaznivý vplyv na kariérnu perspektívu, odmeňovanie, zdravie a sociálnu mobilitu;
- F. keďže mladí ľudia sú pre európske hospodárstvo veľmi dôležití a keďže je potrebné do nich investovať, aby mohli ponúkať zručnosti, po ktorých je na trhu práce dopyt, pričom sa musia predvídať aj ich budúce potreby;
- G. keďže mladí ľudia sa začleňujú do troch hlavných skupín: študenti, pracujúci a nezamestnaní a keďže v prípade každej z týchto skupín sa musí uplatňovať odlišný politický prístup s cieľom zabezpečiť začlenenie členov skupiny do trhu práce, to znamená, že mladí študenti musia mať zručnosti potrebné na trhu práce, mladí pracovníci musia počas celej svojej kariéry aktualizovať svoje zručnosti a odbornú prípravu a pokiaľ ide o mladých bez práce, je potrebné zohľadňovať skutočnosť, či patria medzi tých, ktorí sa aktívne uchádzajú o zamestnanie, alebo tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy;
- H. keďže je potrebné vyvinúť čo najväčšie úsilie, aby vzdelávacie systémy primerane pripravovali študentov na profesijné uplatnenie a zabezpečili úzku spoluprácu zástupcov vzdelávacieho sektora, v prípade potreby sociálnych služieb, zamestnávateľov a študentov;
- I. keďže plánovanie odbornej prípravy a vzdelávania sa výrazne zlepšuje a lepšie spĺňa požiadavky spoločnosti, trhu práce a potreby v oblasti zručností, ak sú študentské a mládežnícke organizácie zahrnuté do rozhodovacích procesov;
- J. keďže znevýhodnené, diskriminované a zraniteľné osoby často prichádzajú o možnosť rozvíjať svoj talent, schopnosti a zručnosti, keď sa v politikách v oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálnej oblasti nezohľadňuje sociálny rozmer; keďže sektoru vzdelávania by sa mali prideliť dostatočné finančné prostriedky;
- K. keďže vykonávanie účinných politík týkajúcich sa vzdelávania, odbornej prípravy a zručností, za podpory zamestnávateľov, agentúr zamestnania a ďalších relevantných zainteresovaných strán môže pomôcť znížiť nezamestnanosť mladých ľudí;
- L. keďže je potrebná vhodná odborná príprava pre náborových pracovníkov, manažérov ľudských zdrojov, zamestnanecké služby, zamestnávateľov a vzdelávací sektor;
- M. keďže finančná kríza z roku 2008 spôsobila dodatočné problémy súvisiace s prístupom mladých ľudí na trh práce, keďže nezamestnanosť mladých ľudí je citlivejšia na hospodárske podmienky než celková nezamestnanosť, pretože mladí ľudia sú vo všeobecnosti menej skúsení;
- N. keďže mikropodniky a malé a stredné podniky sú jedným z najdôležitejších tvorcov pracovných miest v EÚ, predstavujú oveľa viac ako 80 % všetkých pracovných miest a boli priekopníkmi v mnohých ekologických odvetviach, ale môžu čeliť veľkým problémom pri predvídaní potrebných zručností a naplnení potenciálu pracovných

miest;

- O. keďže podnikanie mladých ľudí môže prispieť k zníženiu nezamestnanosti mladých ľudí a prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy môže podporiť zamestnateľnosť mladých ľudí;
- P. keďže úspešnosť programov stáží a učňovského vzdelávania je rôzna naprieč Úniou, a to podľa ich charakteristík;
- Q. keďže záruka pre mladých ľudí predstavuje, ak sa účinne vykonáva, komplexný prístup k pomoci pre mladých ľudí, aby úspešne prešli na trh práce alebo k vysoko kvalitnému vzdelávaniu, ako to dokazujú úspechy prípravnej akcie Európskeho parlamentu k záruke pre mladých ľudí;
- R. keďže na účely dosiahnutia efektívnych výsledkov záruky pre mladých ľudí je nevyhnutné identifikovať skutočné profesijné potreby mladých ľudí, ako aj sektory s potenciálom rozvoja zamestnanosti, ako je sociálne hospodárstvo a zelené hospodárstvo, zabezpečiť neustále a starostlivé monitorovanie projektov, ale aj agentúr, ktoré ich vypracúvajú, a podávať pravidelné správy o pokroku, ktoré tieto opatrenia dosiahli v boji proti nezamestnanosti mladých ľudí;
- S. keďže iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých je základným nástrojom na poskytovanie cielenej podpory pre mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy;

Spolupráca, účasť, partnerstvá

1. poznamenáva, že rozvoj individuálnych zručností a šírenie znalostí a zručností patria medzi kľúčové prvky integrovanej politiky zamestnanosti a sociálnej politiky a že by mohli umožniť vytvoriť dlhodobý rast, podporiť európsku konkurencieschopnosť, bojovať proti chudobe a vybudovať inkluzívnejšiu európsku spoločnosť, ak politiky rozvoja zručností budú reagovať na viacvrstvové potreby a schopnosti nezamestnaných mladých ľudí; pripomína, že rozvoj zručností zostane bez účinku, ak sa súčasne nerieši vytváranie pracovných miest a primerané sociálne zabezpečenie;
2. zdôrazňuje, že nový impulz pre zamestnanosť, rast a investície je základnou prioritou Komisie a že Komisia sa vo svojom pracovnom programe na rok 2015 zaviazala prijímať praktické iniciatívy na podporu začlenenia a zamestnateľnosti na trhu práce vrátane konkrétnych opatrení na podporu členských štátov pri začleňovaní mladých ľudí do pracovného procesu; opätovne pripomína, že Parlament pravidelne predkladá návrhy rôznych riešení, pričom zdôrazňuje, že zamestnanosť, vzdelávanie a odborná príprava mladých ľudí by sa mali stať jednou z najvyšších priorít pre EÚ;
3. pripomína mimoriadny význam zapojenia mladých ľudí, príslušných zainteresovaných strán, organizácií a sociálnych partnerov do podpory rozvoja, vykonávania, monitorovania a vyhodnocovania príslušných iniciatív zameraných na podporu zamestnanosti mladých ľudí na európskej úrovni, úrovni členských štátov a na miestnej úrovni;
4. zdôrazňuje, že na jednej strane je v Európe 24 miliónov nezamestnaných ľudí vrátane

7,5 milióna mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, a na druhej strane existujú v EÚ dva milióny neobsadených voľných pracovných miest; poznamenáva, že existuje veľa príliš kvalifikovaných mladých nezamestnaných, ktorých zručnosti nezodpovedajú dopytu na trhu práce; poukazuje preto na potrebu vytvárať silné partnerstvá medzi miestnymi orgánmi, vzdelávacími službami a službami zamestnanosti – všeobecnými aj špecializovanými – a sociálnymi partnermi a podnikateľskou komunitou s cieľom podporovať vytváranie, vykonávanie a monitorovanie krátkodobých a strednodobých udržateľných, inkluzívnych a kvalitných stratégií a akčných plánov týkajúcich sa zamestnanosti; požaduje užšiu a štruktúrovanú spoluprácu a interakciu medzi školským a odborným vzdelávaním, verejnou správou, podnikmi a občianskou spoločnosťou, najmä študentskými a mládežníckymi organizáciami, s cieľom lepšie prispôsobiť zručnosti potrebám trhu práce, a to aj možnosťami druhej šance, aby sa maximálne zvýšila kvalita vzdelávania a odbornej prípravy; zdôrazňuje, že táto lepšia spolupráca má takisto zásadný význam pre účinné vykonávanie záruky pre mladých ľudí;

5. víta nástroje na rozvoj zručností a predvídanie potrieb v oblasti zručností, ktoré Komisia navrhuje; zdôrazňuje skutočnosť, že rozvoj zručností by mal podporovať rozvoj zručností v odboroch vedy, techniky, inžinierstva a matematiky, ktoré sú široko použiteľné v hospodárstve; zdôrazňuje však, že sú potrebné ambicioznejšie opatrenia a investície; je presvedčený, že na predvídanie budúcej potreby zručností je potrebné intenzívne zapojenie všetkých zainteresovaných strán trhu práce na všetkých úrovniach;
6. vyzýva členské štáty a regionálne a miestne orgány, aby spolu so sociálnymi partnermi a poskytovateľmi odbornej prípravy prijali a vykonávali stratégie rozvoja a predvídania zručností s cieľom zlepšiť všeobecné a odvetvové zručnosti a špecifické zručnosti pre jednotlivé povolania; okrem toho zdôrazňuje význam partnerstiev a dôvery medzi vzdelávacími inštitúciami, podnikmi, sociálnymi partnermi a orgánmi;
7. zdôrazňuje úlohu inštitúcií vyššieho vzdelávania, ktorú zohrávajú pri rozvíjaní znalostí a kompetencií požadovaných od absolventov na dosiahnutie úspechu na pracovnom trhu;
8. zdôrazňuje, že pri znižovaní miery predčasného ukončovania školskej dochádzky, a to najmä v málo rozvinutých oblastiach, a zlepšovaní zamestnateľnosti mladých ľudí zohrávajú kľúčovú úlohu kompetentní a učitelia a školitelia, ktorí sú pripravení študentom pomôcť; zdôrazňuje, že je potrebné, aby bola učiteľom poskytovaná väčšia podpora zo strany škôl, inštitúcií odbornej prípravy, miestnych komunít a vzdelávacích politík, napr. prostredníctvom účinnejšej a modernejšej odbornej prípravy v oblasti nových zručností, ako sú zručnosti v oblasti podnikania a IKT, podpory partnerského učenia a výmeny najlepších postupov, ľahšieho prístupu k možnostiam odbornej prípravy a zdokonalených systémov neustáleho odborného vzdelávania a prípravy; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité investovať do rozvoja celoživotného vzdelávania učiteľov; dôrazne nesúhlasí so škrtmi v rozpočtoch na vzdelávanie, najmä ak sa kombinujú so znížením štipendií a grantov a so zvýšením poplatkov za vzdelávanie;
9. podporuje začlenenie nových metód výučby a odbornej prípravy vypracovaných učiteľmi vzhľadom na konkrétne potreby triedy;

10. zdôrazňuje, že poskytovatelia vzdelania a odbornej prípravy a podniky musia spolupracovať s cieľom navrhnuť certifikáciu, ktorá dôveryhodne preukáže platné zručnosti, ktoré títo absolventi nadobudli počas života;
11. zdôrazňuje dôležitosť zapojenia mladých, inovatívnych zamestnávateľov do nepretržitého dialógu medzi školami a zamestnávateľmi v snahe lepšie prispôbovať vzdelávanie a odbornú prípravu požiadavkám pracovného trhu; víta a zdôrazňuje význam mentorovacích programov pre budúce pracovné uplatnenie mladých ľudí;
12. zdôrazňuje význam administratívnej spôsobilosti a fungovania agentúr zamestnania; požaduje posilnenie zásady partnerstva medzi verejnými orgánmi a občianskou spoločnosťou, ako aj to, aby sa miestnym a regionálnym orgánom a ďalším relevantným zainteresovaným stranám poskytla príslušná odborná príprava s cieľom zabezpečiť účinnejšie a strategickejšie využívanie európskych finančných prostriedkov; takisto žiada vlády, aby boli ambicióznejšie a aby vyvíjali väčšie úsilie, pokiaľ ide o predvídanie potrieb mladých ľudí, podnikov a občianskej spoločnosti, ako aj subjektov poskytujúcich vzdelanie a odbornú prípravu, a pokiaľ ide o rýchlejšiu realizáciu programov v oblasti zamestnanosti a monitorovanie dosiahnutého pokroku;
13. zdôrazňuje význam úzkej medzisektorovej spolupráce, najmä medzi službami zamestnanosti a vzdelávacími službami;
14. pripomína, že politiky by sa mali zamerať na pomoc mladým ľuďom, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy vrátane tých, ktorí prišli o zamestnanie, pri pokračovaní vo vzdelávaní alebo pri integrácii na trhu práce;
15. konštatuje, že ak sa európske finančné prostriedky využijú efektívnejšie a strategickejšie, môžu predstavovať výkonný nástroj rastu a rozvoja univerzít a podnikov; vyzýva na zvýšenie objemu finančných zdrojov na šírenie informácií o nástrojoch európskeho financovania, ako aj na rozšírenie znalostí a zručností v univerzitách a podnikoch, ktoré sú potrebné na získavanie finančných prostriedkov, štúdium a riadenie projektov financovania;
16. zdôrazňuje, že na zabezpečenie riadneho používania finančných prostriedkov EÚ je veľmi dôležité zaviesť systém dohľadu a monitorovania používania týchto prostriedkov;
17. požaduje ocenenie EÚ pre najlepšie projekty v oblasti boja proti nezamestnanosti mladých ľudí, pričom toto ocenenie by sa mohlo prepojiť s celoeurópskou súťažou European Youth Award a európskou cenou For youth employment in the Social Economy; žiada Komisiu, aby zviditeľnila takéto iniciatívy, a tým zvýšila povedomie o nich a priblížila sa k potrebám občanov; zdôrazňuje však, že je potrebná rozpočtová zodpovednosť, a vyzýva preto, aby sa takéto iniciatívy financovali v rámci existujúceho rozpočtu;
18. požaduje progresívnu európsku stratégiu kvalifikácií orientovanú na výsledky s cieľom usmerňovať národné stratégie kvalifikácií, začleňovať ich do národných plánov na vytváranie pracovných miest a zároveň poskytovať komplexný rámec pre odvetvové akčné plány navrhované v rámci balíka opatrení v oblasti zamestnanosti;
19. vyzýva členské štáty, aby čo najskôr začali konať na základe odporúčaní pre jednotlivé

krajiny v oblasti vzdelávania a pracovného trhu, ktoré sú uvedené v európskom semestri, a tiež na základe ďalších odporúčaní Komisie;

20. pripomína tiež, že prekonanie politik úsporných opatrení je zásadným predpokladom pre zmiernenie rizika predčasného ukončovania školskej dochádzky;

MSP a podnikanie

21. zdôrazňuje kľúčovú úlohu podnikov vrátane MSP, aktérov sociálneho a solidárneho hospodárstva a mikropodnikov, pokiaľ ide o odbornú prípravu týkajúcu sa zručností v oblasti pracovného života a vytvárania pracovných miest pre mladých ľudí; zdôrazňuje potrebu poskytnúť mladým ľuďom vzdelávanie, ktoré ich pripraví na podnikanie v najširšom možnom rozsahu; podporuje rozvoj praktických zručností v bezpečnom prostredí potrebných na zakladanie a riadenie podnikov a to aj jeho zahrnutie do učebných osnov, ako aj prierezové kompetencie, zručnosti a znalosti v oblasti podnikania, ktoré sú skutočne získané prostredníctvom praktických a reálnych skúseností; navrhuje, aby sa podnikanie vyučovalo v rámci rôznych predmetov alebo ako samostatný predmet a zdôrazňuje potrebu prístupu ku kvalitným stážam a k odbornej príprave v priebehu univerzitného stupňa vzdelávania a po ňom; zdôrazňuje, že získanie demokratických zručností a zručností v oblasti tímovej práce, schopnosti prevziať zodpovednosť, analýzy situácií je súčasťou celoživotného vzdelávania podporujúceho aktívne občianstvo; poukazuje na možnosti a výhody zapájania širokej skupiny aktérov (úspešní mladí podnikatelia, mimovládne organizácie venujúce sa podnikaniu) pri poskytovaní vzdelávania o podnikaní;
22. pripomína, že podpora podnikania, chápanie hospodárskych súvislostí a posilnenie vlastnej zodpovednosti a iniciatívy sú dôležité faktory pri podpore aktívneho prístupu k budovaniu vlastnej kariéry; domnieva sa, že podpora podnikania je zodpovednosťou verejných orgánov, sektora vzdelávania, podnikov a občianskej spoločnosti; opätovne zdôrazňuje potrebu rozvoja mobility v rámci podnikov; opätovne pripomína úlohu finančných inštitúcií pri zakladaní podnikov a prístupe k financovaniu a vyzýva na investovanie, rozvoj zručností a predvídanie v rozvíjajúcich sa sektoroch a v sektoroch s potenciálom rozvoja vrátane čistých technológií a zelených pracovných miest, pretože majú veľký potenciál vytvárať kvalitné pracovné miesta;
23. zdôrazňuje, že podnikateľské zručnosti je možné získať aj prostredníctvom programov rozvoja zručností organizovaných mimo všeobecného vzdelávacieho systému a že tieto programy môžu zahŕňať tútorstvo a mentorstvo skúsených školiteľov, podnikateľov a odborníkov v oblasti podnikania, ktoré uľahčujú potenciálnym podnikateľom nielen získať hodnotné podnikateľské know-how, poradenstvo a spätnú väzbu, ale umožňujú im aj rozvíjať cenné siete kontaktov s existujúcimi podnikmi a podnikateľmi, ktoré by inak možno dosiahli za veľmi dlhý čas;
24. zdôrazňuje, že je nutné zjednodušiť administratívne a finančné požiadavky týkajúce sa zakladania a riadenia podnikov prostredníctvom zjednodušenia postupov, jednoduchšieho prístupu k úverom, rizikóvemu kapitálu a mikrofinancovaniu pre začínajúce podniky, zaručeného prístupu k vysokorýchlostnému internetu, prispôbeného poradenstva, zavedenia motivačných opatrení pre podnikateľov zamestnávajúcich mladých ľudí, keď je to možné; poukazuje na význam mikrofinancovania a programu Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej

inovácie (EaSI), ako aj Investičného plánu pre Európu pri dosahovaní týchto cieľov; zdôrazňuje potrebu zriadenia jednotných kontaktných miest na vybavovanie všetkých príslušných administratívnych postupov týkajúcich sa zakladania a riadenia podnikov; opätovne pripomína, že všetky administratívne požiadavky by mali zohľadňovať dodržiavanie práv pracujúcich;

25. podnecuje členské štáty, aby sa zapojili do programu Erasmus pre mladých podnikateľov a aby ho propagovali medzi mladými ľuďmi, ktorí majú záujem začať podnikateľský projekt, aby mohli ťažiť zo zahraničnej skúsenosti a aby mohli nadobudnúť nové zručnosti, ktoré im pomôžu úspešne realizovať ich podnikateľské projekty;
26. pripomína, že kreatívne odvetvia patria medzi najvýznamnejšie podnikateľské a rýchlo rastúce sektory a že kreatívne vzdelávanie rozvíja prenosné zručnosti, ako sú kreatívne myslenie, schopnosť riešiť problémy, tímová práca a vynaliezavosť; uznáva skutočnosť, že umelecké odvetvia a mediálne sektory sú mimoriadne prítiahlivé pre mladých ľudí;
27. pripomína, že svoje miesto tu majú aj pracovné miesta, ktoré sa spájajú s tradičnými zručnosťami a sú často tými, ktoré nemožno presunúť inam a ktoré navyše pomáhajú stimulovať miestne hospodárstva a majú svoj kultúrny význam; vyzýva členské štáty, aby preto zabezpečili zachovanie remesiel a profesií s tradičnými a kultúrnymi prvkami a ich efektívne odovzdanie mladším generáciám prostredníctvom vykonávania špecializovaných programov;
28. požaduje vytvorenie priaznivých podmienok pre sociálne hospodárstvo s cieľom kombinovať vytváranie pracovných miest pre mladých ľudí a rozvoj sociálneho kapitálu; požaduje lepšie začlenenie podnikov sociálneho a solidárneho hospodárstva do vnútroštátnych a európskych akčných plánov pre zamestnanosť, rozvoj zručností a sociálnu integráciu na účely uvoľnenia a využitia ich potenciálu vytvárať pracovné miesta a ich prínosu z hľadiska plnenia hlavných cieľov stratégie EÚ 2020;
29. pripomína, že zamestnávateľia a podnikatelia zohrávajú dôležitú úlohu pri odbornej príprave na pracovisku a pri poskytovaní učňovského vzdelávania, a že táto úloha by sa mala ďalej podporovať a rozvíjať;
30. upozorňuje, že politiky na podporu podnikania mladých si žiadajú strednodobé a dlhodobé plánovanie; zdôrazňuje, že politiky na podporu podnikania by mali zohľadňovať rozličné požiadavky v jednotlivých členských štátoch;
31. vyzýva na účinnú podporu sociálne zodpovedných, zelených a udržateľných podnikateľských projektov, ako aj na podporu udržateľných alternatívnych modelov, ako sú družstvá, ktoré sú založené na demokratickom rozhodovacom procese a usilujú sa o vplyv na miestnu komunitu;

Zručnosti potrebné na získanie zamestnania

32. zdôrazňuje akútnu potrebu zvyšovania kvalifikácie a motivácie poradcov vo verejných agentúrach zamestnanosti tak, aby dokázali proaktívne reagovať na potreby mladých uchádzačov o zamestnanie, pomáhať im pri získavaní dodatočnej kvalifikácie a pri identifikovaní zručností potrebných pre uplatnenie na pracovnom trhu

33. pripomína, že vo všetkých fázach vzdelávania a odbornej prípravy je potrebné kvalitné prispôsobené poradenstvo a podpora, ktoré môžu znížiť riziko predčasného ukončenia školskej dochádzky a tiež pomáhať pri prekonávaní problémov pri vstupe na trh práce; zdôrazňuje, že toto zameranie na odbornosť by malo byť zakotvené v učebných osnovách a musí sa poskytovať v spolupráci s hospodárskymi aktérmi a agentúrami zamestnania; opätovne pripomína, že učenie sa jazykov a nadobúdanie digitálnej gramotnosti je základ;
34. upozorňuje na nedostatky v kvalite kariérneho poradenstva v členských štátoch, zdôrazňuje nevyhnutnosť zvyšovania kvality kariérneho poradenstva na školách a neustálej profesijnej prípravy kariérnych poradcov, tak aby boli schopní kvalifikovane pomôcť žiakom a študentom pri výbere kariérnej cesty;
35. vyzýva členské štáty, aby preskúmali najlepšie postupy systému profesijného poradenstva na školách, v ktorom sú žiaci monitorovaní od mladšieho školského stupňa až po prvé kroky na trhu práce;
36. zdôrazňuje význam pravidelného monitorovania potrieb budúcich zručností, a vyzýva členské štáty a všetky zainteresované strany, aby si vymieňali osvedčené postupy v tejto oblasti a ďalej rozvíjali nástroje na monitorovanie a prognózovanie;
37. víta novú podobu existujúcej webovej stránky Panoráma zručností EÚ, ktorá je komplexným a užívateľsky jednoduchým ústredným zdrojom informácií a správ o potrebách zručností v jednotlivých povolaniach a sektoroch v EÚ a ktorá pomáha tvorcom politik, odborníkom, agentúram zamestnania, poradcov v oblasti zamestnania a jednotlivcom prijímať lepšie a informovanejšie rozhodnutia;
38. vyzýva členské štáty, aby si vymieňali najlepšie postupy v oblasti odborného vzdelávania a rozvoja odbornej prípravy prostredníctvom zručností a zabezpečili tak lepší prístup mladých ľudí k trhu práce, a aby preskúmali programy odbornej prípravy, prípadne predvídajúc potreby trhu; zdôrazňuje význam praktického podnikateľského kódovania a elektronických zručností, ktoré sú nevyhnutné pre profesijný rozvoj v 21. storočí; poukazuje na význam realizácie akčného plánu pre podnikanie 2020 a stratégie EÚ v oblasti elektronických zručností; pripomína, že celoživotné poradenstvo o rozvoji profesijnej dráhy by malo byť k dispozícii po celý pracovný život s cieľom udržiavať a rozvíjať zručnosti a znalosti;
39. podnecuje členské štáty, aby propagovali a podporovali možnosti profesijnej mobility u mladých ľudí, ktorí sú zapojení do procesu učňovskej prípravy, s cieľom umožniť im rozvíjať ich zručnosti prostredníctvom kontaktu s inými systémami odbornej prípravy a inými typmi spoločností, ale takisto s cieľom poskytnúť im príležitosť využívať cudzí jazyk, čo im pomôže trvalo sa uplatniť na trhu práce;
40. zdôrazňuje, že je dôležité rozvíjať sociálne zručnosti, ktoré uľahčujú úspešnú komunikáciu na pracovnom trhu a rozvoj profesijnej kariéry a ktoré sú nevyhnutným doplnkom odborných znalostí a skúseností;
41. zdôrazňuje naliehavú potrebu potvrdzovania neformálneho vzdelávania a informálneho učenia, ktoré zahŕňajú rozmer dobrovoľníctva a ktoré sú neoceniteľným zdrojom pri budovaní zručností mladých ľudí potrebných pre pracovný život;

42. pripomína, že neformálne vzdelávanie a informálne učenie sú zásadné pre rozvoj mäkkých zručností, ako sú komunikačné a rozhodovacie schopnosti; vyzýva preto na investovanie do inkluzívnych možností poskytovania neformálneho vzdelávania a informálneho učenia na uznanie vplyvu a hodnoty takto získaných skúseností, zručností a schopností;
43. naliehavo požaduje zavedenie systému odbornej prípravy a štúdií, ktorý zahŕňa inovatívne a zároveň dostupné prístupy a ktorý sa zameriava na rozvoj základných zručností, ako aj intelektuálnych a technických zručností;
44. zdôrazňuje, že je dôležité ďalej rozvíjať nástroj EURES, predovšetkým v pohraničných oblastiach, s cieľom podporiť mladých ľudí, aby sa uchádzali o ponuky pracovných miest, stáží alebo učňovskej prípravy v zahraničí, a podporiť ich plánovanú mobilitu poskytnutím príslušnej pomoci a poradenstva;
45. pripomína, že politiky v oblasti vzdelávania a kvalifikácií by nemali byť zamerané len na plnenie potrieb pracovného trhu, ale aj na vybavenie jednotlivcov prierezovými kompetenciami potrebnými na to, aby sa z nich stali aktívni a zodpovední občania; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby rešpektovali skutočnosť, že vzdelávanie a odborná príprava predstavujú základné právo a prinášajú vysokú hodnotu;
46. zdôrazňuje význam celostného (holistického) vzdelávania, napr. v podobe občianskeho vzdelávania, ktoré má byť nedeliteľnou súčasťou vzdelávania vo všetkých prúdoch vzdelávania a je žiaduce pre prípravu mladých pri prechode do pracovného života;
47. poukazuje na skutočnosť, že je dôležité rozvíjať schopnosť študentov učiť sa a že je potrebné poskytnúť im účinné stratégie vzdelávania; zdôrazňuje, že naučiť sa učiť sa uľahčí získavanie znalostí, zručností, postojov a schopností, ktoré umožnia jednotlivcom stanoviť si, naplánovať a dosiahnuť svoje vlastné ciele vzdelávania a stať sa samostatným študentom, ktorý je schopný čeliť intenzívnym zmenám na trhu práce;
48. zdôrazňuje, že športovanie umožňuje jednotlivcom rozvíjať širokú škálu prierezových zručností, ktoré zvyšujú ich uplatniteľnosť na pracovnom trhu, a zároveň im pomáha uspieť ako vodcom a dosahovať svoje ciele; zdôrazňuje súvis medzi športom, zamestnateľnosťou, vzdelávaním a odbornou prípravou.
49. vyjadruje znepokojenie nad zhoršením výsledkov vyplývajúcich z posledného prieskumu v rámci programu PISA (Program pre medzinárodné hodnotenie žiakov) v niektorých členských štátoch Európskej únie; vyzýva členské štáty, aby považovali vzdelanie za hlavnú prioritu v záujme dosahovania cieľov stratégie Európa 2020;
50. zdôrazňuje, že odborná príprava na pracovisku a kvalitná formatívna učňovská príprava, posilnené partnerstvami medzi školami, vzdelávacími inštitúciami a podnikmi, predstavujú spôsoby, ako zlepšiť prístup mladých ľudí k trhu práce, pričom lepším využívaním týchto možností, zlepšením pomoci pri voľbe povolania by sa mohla zväčšiť skupina potenciálnych uchádzačov o voľné pracovné miesta a tiež zlepšiť ich pripravenosť na prácu; pripomína úspech týchto opatrení v niektorých členských štátoch; domnieva sa, že spoločné používanie najlepších postupov v tejto oblasti by prispelo k zníženiu nezamestnanosti mladých ľudí; zdôrazňuje, že pokiaľ ide o znevýhodnených študentov, je potrebná osobitná podpora, ako napríklad doučovanie a

podporné kurzy, a pomoc podnikom pri zvládaní administratívnych a organizačných úloh;

51. zdôrazňuje hodnotu kvalitného učňovského vzdelávania vo všetkých sektoroch zamestnanosti a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali ženy vo výbere učňovského vzdelávania a povolani, v ktorých tradične prevládajú muži;
52. zdôrazňuje, že prepojením teoretického vzdelávania s praktickou odbornou prípravou, integráciou zručností významných z hľadiska zamestnateľnosti do základného akademického programu a zabezpečením vysoko kvalitných stáží by sa mal podporiť bezproblémový prechod od vzdelávania k zamestnanosti, ako sa to stanovuje v Európskej charte kvality stáží a odbornej prípravy, pričom pomôcť by malo aj uznávanie kvalifikácie získanej prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania alebo počas dobrovoľníckych skúseností; zdôrazňuje, že vysoko kvalitné praxe/stáže by mali vždy priniesť jasné študijné výsledky a stážisti/uční by nemali byť vykorisťovaní;
53. pripomína, že stáže a praxe prispôsobené aktuálnym potrebám by mali viesť k zamestnaniu a že stáže by mali slúžiť na prípravu stážistov na zamestnanie, a odsudzuje akékoľvek zneužívanie vrátane falošných stáží, ktoré oslabujú práva pracovníkov v oblasti sociálneho zabezpečenia; zdôrazňuje, že stáže by mali viesť k zlepšeniu zručností a zvýšeniu zamestnateľnosti; vyzýva členské štáty, aby prijali odrádzajúce opatrenia na zabránenie zneužívania statusu stáží a zintenzívnili informačné kampane o právach stážistov;
54. víta rámec kvality pre stáže a Európske združenie učňovskej prípravy; zdôrazňuje, že je dôležité, aby Komisia pozorne sledovala jeho vykonávanie v členských štátoch; naliehavo žiada Európske združenie učňovskej prípravy, aby podporilo dostupnosť učňovského vzdelávania mladým ľuďom tým, že bude presadzovať odstránenie prekážok, ako sú poplatky za učňovskú prípravu;
55. pripomína, so zreteľom na právomoci členských štátov v tejto oblasti, veľký význam duálneho modelu vzdelávania, ako aj získavania praktických, sociálnych a komunikačných zručností; zdôrazňuje, že sociálne a komunikačné zručnosti môžu pomôcť mladým ľuďom pri nadobúdaní sebadôvery a zjednodušiť im vstup na trh práce; zdôrazňuje, že duálny model sa musí zameriavať na sociálne, hospodárske a kultúrne súvislosti každej krajiny a nesmie sa vnímať ako jediný správny systém odborného vzdelávania a prípravy; vyzýva preto na uznanie a posilnenie duálneho vzdelávania na všetkých úrovniach;
56. vyzýva na posilnenie spolupráce medzi vzdelávacími inštitúciami – na odbornej aj vyššej úrovni – a podnikateľmi pri vypracovávaní osnov prispôsobených potrebám trhu práce;
57. poukazuje na výhody flexibilného a na študenta zameraného prístupu vo vzdelávaní, ktorý umožňuje zmenu a úpravu študijného zamerania podľa potrieb študenta, takže nie je viazaný svojím prvotným rozhodnutím;
58. varuje členské štáty pred nejednotnosťou druhov zmlúv ponúkaných mladým ľuďom; požaduje, aby sa v tejto súvislosti vo väčšej miere viedli úvahy v záujme zvýšenia

účinnosti;

59. vyzýva členské štáty, aby zvýšili atraktivnosť programov a štúdiá predmetov v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky s cieľom riešiť existujúci nedostatok zručností v tejto oblasti; zdôrazňuje však, že humanitné vedy a všeobecné spoločenské znalosti sú nevyhnutné, pokiaľ ide o efektívne využívanie príležitostí, ktoré poskytujú odbory vedy, techniky, inžinierstva a matematiky, a mali by preto získať účinnú podporu v rámci inštitúcií a zohrávať jednoznačnú úlohu pri rozvoji ich učebných plánov; vyzýva členské štáty, aby vo vzdelávacích inštitúciách podporovali medziodvetvový prístup v rámci rôznych oblastí, ako sú spoločné programy humanitných odborov, vedných odborov, IKT, inžinierstva, ekonomiky a ďalších dôležitých odborov;
60. povzbudzuje členské štáty, aby do vzdelávacieho procesu zapojili nové technológie, aby na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy vrátane vzdelávania učiteľov zintenzívnili a zlepšili odbornú prípravu v oblasti informačných a komunikačných technológií a digitálnych zručností, poskytovali viac akademických titulov a učebných plánov v oblasti digitálnych zručností a motivovali mladých ľudí, aby študovali IKT a aby si budovali kariéru v tejto oblasti; zdôrazňuje, že je potrebné vybudovať v školách a na univerzitách lepšiu technologickú základňu a zabezpečiť potrebnú infraštruktúru; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam otvorených vzdelávacích zdrojov (OVZ), ktoré zaisťujú prístup k vzdelávaniu pre každého a zlepšujú zamestnateľnosť podporovaním procesu celoživotného vzdelávania; opätovne pripomína, že je potrebné povzbudzovať dievčatá a mladé ženy, aby sa venovali štúdiu IKT;
61. zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť opatrenia na povzbudenie dievčat, aby sa zapojili do štúdiá predmetov vedy, techniky, inžinierstva a matematiky, a na zriadenie kvalitného profesijného poradenstva s cieľom podporiť ich pri pokračovaní v ich profesijnej kariére v tejto oblasti, keďže ženy sú aj naďalej do značnej miery nedostatočne zastúpené v povolaniach súvisiacich s vedou, technikou, inžinierstvom a matematikou a predstavujú len 24 % vedeckých a technických pracovníkov, a keďže povolania v odboroch vedy, techniky, inžinierstva a matematiky patria medzi 20 úzkoprofilových voľných pracovných miest v členských štátoch;
62. poukazuje na to, že aj napriek vysokej miere nezamestnanosti mladých ľudí v niektorých členských štátoch a neobsadeným pracovným miestam v iných členských štátoch zostáva mobilita pracovnej sily v rámci EÚ nízka; pripomína preto význam mobility pracovníkov pre konkurencieschopný trh práce a zdôrazňuje, že je potrebné zmierniť jazykové a kultúrne prekážky, ktoré ju obmedzujú, a to poskytovaním jazykových kurzov zameraných na jednotlivé sektory a školenia o interkultúrnej komunikácii pre nezamestnaných;
63. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa problémy s nedostatkom kvalifikácií a nesúlalom medzi ponúkanými a žiadanými kvalifikáciami riešili propagáciou a uľahčením mobility študentov a uznávania kvalifikácií, lepším využívaním všetkých nástrojov a programov EÚ, ako sú Erasmus +, európsky kvalifikačný rámec, európsky pas zručností, záruka pre mladých ľudí, životopis Europass, pas podnikateľských zručností, EURES, znalostné aliancie, Európska aliancia pre učňovskú prípravu, európsky systém prenosu kreditov,

európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET) a európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET); zdôrazňuje význam klasifikácie ESCO, ktorá identifikuje a kategorizuje zručnosti, kompetencie a kvalifikácie dôležité pre trh práce EÚ a vzdelávanie a odbornú prípravu, a to v 25 európskych jazykoch; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitosť primeranej prenosnosti sociálnych práv v EÚ a vzhľadom na túto skutočnosť pripomína význam programu Erasmus+, Európskeho sociálneho fondu a siete EURES; vyzýva členské štáty, aby podporovali kurzy odbornej prípravy v tých odvetviach, v ktorých existuje veľký nesúlad medzi ponukou a dopytom;

64. vyzýva na optimálne využívanie existujúceho financovania EÚ, napríklad v rámci programu Erasmus+, pri stimulovaní rozvoja prierezových zručností a kompetencií u mladých ľudí s cieľom efektívnejšie bojovať proti nezamestnanosti mladých ľudí v Európe;
65. poukazuje na program Erasmus+ ako na kľúčový nástroj na zabezpečenie kvality odborného vzdelávania a prípravy v EÚ a podporuje medzinárodné výmeny v rámci odbornej prípravy;
66. pripomína, že účinné vykonávanie záruky pre mladých ľudí a iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí môžu tiež zlepšiť možnosti mladých ľudí na trhu práce vďaka tomu, že sa nimi prekonávajú nedostatky vzdelávania a zabezpečujú sa zručnosti, ktoré sú relevantné vzhľadom na potreby udržateľného trhu práce a hospodárstva, a môžu poskytnúť cenné pracovné skúsenosti a uľahčiť zriaďovanie úspešných podnikov; pripomína, že na tento účel je nevyhnutné identifikovať skutočné profesijné potreby mladých ľudí, ako aj sektory s potenciálom rozvoja zamestnanosti, ako je sociálne hospodárstvo a zelené hospodárstvo, zabezpečiť neustále a starostlivé monitorovanie projektov, ale aj agentúr, ktoré ich vypracúvajú, a podávať pravidelné správy o pokroku, ktoré sa týmito opatreniami dosiahli v boji proti nezamestnanosti mladých ľudí;
67. zdôrazňuje potrebu zjednodušiť administratívne postupy vykonávania záruky pre mladých ľudí a naliehavú potrebu odstrániť všetky byrokratické prekážky, ktoré by mohli obmedziť jej účinnosť;
68. víta nedávne rozhodnutie spoluzákonodarcov EÚ o zvýšení predbežného financovania iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, ktorého zámerom je uľahčiť vykonávanie tejto dôležitej iniciatívy v regiónoch a štátoch s finančnými ťažkosťami; vyzýva členské štáty a miestne a regionálne orgány na využitie dostupných finančných prostriedkov na urýchlenie potrebných zlepšení a vypracovanie udržateľných riešení namiesto riešení ad hoc; vyzýva členské štáty, aby rýchlo a účinne vykonali operačné programy iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí;

Rovnaké príležitosti

69. zdôrazňuje, že rozvoj zručností – ak sa vykonáva ako integrovaný koncept – by sa mohol stať mechanizmom, ktorý vedie k rovnakým príležitostiam pre ľudí zo znevýhodnených skupín vrátane znevýhodnených menšín a ktorý ich podporuje, najmä deti a mladých ľudí z rodín zasiahnutých chudobou, dlhodobou nezamestnanosťou, znevýhodnených prisťahovalcov a ľudí so zdravotným postihnutím; poukazuje na prvoradý význam prevencie, ako aj celoživotnej podpory a poradenstva od najskoršieho

možného štádia pre znevýhodnené skupiny z hľadiska zabezpečenia produktívnej a vysoko kvalifikovanej pracovnej sily pre trh práce; zdôrazňuje okrem toho potrebu poskytovať podporu a zabezpečovať rozvoj zručností prostredníctvom školení pre zamestnávateľov, náborových pracovníkov a manažérov ľudských zdrojov o podpore začlenenia znevýhodnených skupín na trhu práce; zdôrazňuje, že začlenenie najviac znevýhodnených osôb so sebou prináša vhodnú odbornú prípravu zamestnávateľov, oddelení pre ľudské zdroje a vyučujúcich s cieľom čo najlepším možným spôsobom podporiť najviac znevýhodnené osoby spoločnosti, aby ich začlenenie bolo účinnejšie; opätovne zdôrazňuje význam univerzálneho prístupu všetkých k vzdelávaniu;

70. zdôrazňuje, že rozvoj zručností v nadväzovaní kontaktov je mimoriadne dôležitý pre mladých ľudí, a to najmä pre mládež, ktorá má málo pracovných skúseností alebo pochádza z nedostatočne zastúpených alebo znevýhodnených skupín; poukazuje na skutočnosť, že výučba nadväzovania kontaktov sa môže stať stratégiou na uľahčenie získania zamestnania, rozvoja kariéry a preskúmania kariérnych príležitostí;
71. poukazuje na to, že zatiaľ čo ženy tvoria väčšinu (60 %) absolventov vysokých škôl v Európskej únii, miera ich zamestnanosti a kariérny postup neodrážajú ich plný potenciál; zdôrazňuje, že dosiahnutie inkluzívneho a dlhodobého hospodárskeho rastu závisí od odstránenia rozdielov medzi dosiahnutým vzdelaním žien a ich postavením na trhu práce, predovšetkým prostredníctvom odstránenia horizontálnej a vertikálnej segregácie;
72. zdôrazňuje potrebu, aby agentúry zamestnania zvýšili aktivitu pri odstraňovaní fyzických bariér v prístupe k ich službám v zmysle Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím;
73. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby podporovali najlepšie postupy a integráciu mladých ľudí so zdravotným postihnutím v oblastiach vzdelávania vrátane celoživotného vzdelávania a zamestnanosti, a to prostredníctvom opatrení, ako sú investície do iniciatív v oblasti sociálneho podnikania, ktoré podporujú týchto mladých ľudí, alebo finančné stimuly pre organizácie, ktoré ich prijímajú do zamestnania;
74. zdôrazňuje kľúčový význam dostupnej finančnej a grantovej podpory pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorá má byť integrálnou súčasťou informačných a vzdelávacích programov na podporu podnikania;

Nová generácia, nové príležitosti, nové výzvy

75. poznamenáva, že potenciál, talent a zručnosti, ale aj hodnoty a priority mladých ľudí, ktorí vyrástli v ére prudkého technologického pokroku, sa líšia od predošlých generácií, a preto treba zdôrazniť potrebu programov a iniciatív, ktoré by prekonali priepasť medzi generáciami; poznamenáva, že to by tiež pomohlo pochopiť prínosy mladšej generácie, ako sú schopnosť súčasne pracovať na viacerých úlohách, tvorivosť, mobilita či pripravenosť na zmenu a predovšetkým tímová práca; zdôrazňuje, že systémy vzdelávania a odbornej prípravy by mali byť dostatočne pružné na to, aby umožnili úplný rozvoj zručností a talentu mladých ľudí; navyše poukazuje na to, že aj náboroví pracovníci a personál zamestnaneckých služieb by mali byť dobre vyškolení a mali by mať zručnosti, ktoré im umožnia pochopiť novú generáciu; konštatuje tiež, že nie všetci mladí ľudia majú automaticky zručnosti a schopnosti, aby v plnej miere splnili digitálne

požiadavky, a preto opakovane pripomína, že poskytnutie rovnakého prístupu k digitálnym nástrojom a súvisiacemu školeniu všetkým je ešte dôležitejšie ako predtým;

76. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Mimoriadne vysoká miera nezamestnanosti mladých ľudí dnes patrí medzi najzávažnejšie problémy v EÚ, pričom je nezamestnaných takmer 5 miliónov mladých ľudí. Zároveň existujú 2 milióny voľných pracovných miest. Táto situácia je vážnym ohrozením sociálnej súdržnosti a hospodárskeho rozvoja EÚ.

Pri diskusiách o tejto situácii by sa mali vziať do úvahy tieto faktory: globalizácia, demokratické zmeny, hospodárska kríza, nové technológie a zmeny organizácie práce.

Účasť na trhu práce je možná aj prostredníctvom vytvárania podnikov a samostatnej zárobkovej činnosti.

Rozvoj zručností je viacrozmerým procesom, ktorý si vyžaduje holistický prístup a uvažovanie nad rámec jednotlivých odvetvových politík.

Vzhľadom na zmeny na trhu práce sú potrebné pružnejšie vzdelávacie systémy, ktoré by umožňovali dopĺňanie a rozvoj vedomostí a zručností vo všetkých etapách profesijnej kariéry.

Na vstup na trh práce a udržanie si pracovného miesta sú potrebné dve dimenzie zručností: kľúčové kompetencie (prispôsobivosť, naučiť sa, ako sa učiť, iniciatívnosť a podnikavosť, komunikatívnosť) a špecifické zručnosti súvisiace s konkrétnymi pozíciami alebo pracovnými miestami.

Zároveň je potrebné prepojiť (aj finančne) inštitúcie poskytujúce vysokoškolské vzdelávanie s hospodárskymi odvetvami (priemyslom, službami).

Vzhľadom na rozdiely na trhoch práce v členských štátoch je tiež potrebné určiť, ktorá úroveň riadenia má najefektívnejšie nástroje na identifikáciu a opis potrebných zručností.

19.10.2015

STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

o politikách v oblasti zručností zameraných na boj s nezamestnanosťou mladých (2015/2088(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Zdzisław Krasnodębski

NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že nový impulz pre zamestnanosť, rast a investície je základnou prioritou Komisie a že Komisia sa vo svojom pracovnom programe na rok 2015 zaviazala prijímať praktické iniciatívy na podporu začlenenia a zamestnatel'nosti na trhu práce vrátane konkrétnych opatrení na podporu členských štátov pri začleňovaní mladých ľudí do pracovného procesu; opätovne pripomína, že Parlament pravidelne predkladá návrhy rôznych riešení, pričom zdôrazňuje, že zamestnanosť, vzdelávanie a odborná príprava mladých ľudí by sa mali stať jednou z najvyšších priorit pre EÚ;
2. naliehavo vyzýva členské štáty, aby vykonali bezodkladné štrukturálne reformy všetkých úrovniach vzdelávania, ale najmä odborného vzdelávania a prípravy vrátane učňovských praxí a stáží, ktoré zahŕňajú výraznú zložku učenia sa pracou, s cieľom pomôcť mladým ľuďom získať zručnosti, ktoré potrebujú na úspešný vstup na trh práce, a uľahčiť im tak prechod zo školy do zamestnania, zlepšiť ich uplatniteľnosť na trhu práce a životné schopnosti a prispieť ku konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že využívanie potenciálu vzájomného učenia a úspešné preskúmanie osvedčených postupov je možné len vtedy, ak je v plnom rozsahu zohľadňuje špecifické silné stránky každého národného systému;
3. zdôrazňuje skutočnosť, že miera nezamestnanosti mladých v EÚ je stále znepokojujúca, a to najmä v niektorých členských štátoch; vyzýva členské štáty a EÚ, aby skoncovali s touto situáciou okamžitým zavedením opatrení v oblasti sociálnej ochrany s cieľom bojovať proti hospodárskym a sociálnym následkom nezamestnanosti;
4. pripomína, že politiky v oblasti vzdelávania a kvalifikácií by nemali byť zamerané len na plnenie potrieb pracovného trhu, ale aj na vybavenie jednotlivcov nevyhnutnými prierezovými kompetenciami, aby sa z nich stali aktívni a zodpovední občania; vyzýva

Komisiu a členské štáty, aby rešpektovali skutočnosť, že vzdelávanie a odborná príprava predstavujú základné právo a prinášajú vysokú hodnotu;

5. pripomína, že je potrebné podporovať ciele učebných plánov pre formálne a neformálne vzdelávanie, ako aj celoživotné vzdelávanie so zameraním na všetkých študentov, a to pokiaľ ide o teoretické aj praktické moduly, ako sú podnikateľské projekty študentov, ktoré by mohli zahŕňať projekty sociálnych podnikov v spolupráci s miestnymi komunitami;
6. nabáda členské štáty, aby prijali dlhodobé politiky prostredníctvom efektívnych investícií, intenzívnejšej spolupráce a strategického partnerstva s cieľom podporiť inovácie, konkurencieschopnosť a excelentnosť odborného vzdelávania a prípravy;
7. poukazuje na program Erasmus+ ako na kľúčový nástroj na zabezpečenie kvality odborného vzdelávania a prípravy v EÚ a podporuje medzinárodné výmeny v rámci odbornej prípravy;
8. zdôrazňuje, že je dôležité revidovať a propagovať odborné vzdelávanie a prípravu a zvyšovať ich atraktivitu pre mladých ľudí, aby nebolo považované za menejcenné v porovnaní s inými typmi vzdelávania; zdôrazňuje, že je potrebné zaviesť alebo ďalej rozvíjať duálne systémy odborného vzdelávania a prípravy alebo ich prvkov a učenia sa pracou na všetkých úrovniach vzdelávania s cieľom uľahčiť nadobúdanie vedomostí, orientácie, hlavných zručností potrebných na získanie zamestnania a špecifických pracovných zručností a schopností; zdôrazňuje navyše, že je potrebné zabezpečiť, aby verejné orgány kontrolovali kvalitu celkového obsahu odborného vzdelávania a prípravy, ich vzdelávacích cieľov, realizácie, hodnotenia a postupov certifikácie, ako aj uznávania kvalifikácií a potvrdzovania rovnocennosti a vydávali v týchto oblastiach usmernenia; poukazuje, že výmena najlepších postupov týkajúcich sa systémov duálneho vzdelávania by mohla prispieť k štrukturálnym zmenám na pracovnom trhu a viesť k vyššej miere zamestnanosti mladých; zdôrazňuje výhody učenia sa pracou, ktoré predstavuje významnú pomoc mladým ľuďom na začiatku ich kariéry na pracovnom trhu;
9. zdôrazňuje, že je dôležité rozvíjať sociálne zručnosti, ktoré uľahčujú úspešnú komunikáciu na pracovnom trhu a rozvoj profesionálnej kariéry a ktoré sú nevyhnutným doplnkom odborných znalostí a skúseností;
10. pripomína, že v EÚ sú v súčasnosti dva milióny voľných pracovných miest, a zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa problémy s nedostatkom kvalifikácií a nesúlalom medzi ponúkanými a žiadanými kvalifikáciami riešili propagáciou a uľahčením mobility študentov a uznávania kvalifikácií, lepším využívaním všetkých nástrojov a programov EÚ, ako sú Erasmus +, európsky kvalifikačný rámec, európsky pas zručností, záruka pre mladých ľudí, životopis Europass, pas podnikateľských zručností, EURES, znalostné aliancie, Európska aliancia pre učňovskú prípravu, európsky systém prenosu kreditov, európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET) a európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET); zdôrazňuje význam klasifikácie ESCO, ktorá identifikuje a kategorizuje zručnosti, kompetencie a kvalifikácie dôležité pre trh práce EÚ a vzdelávanie a odbornú prípravu, a to v 25 európskych jazykoch; v tejto súvislosti zdôrazňuje dôležitosť primeranej prenosnosti sociálnych práv v EÚ a vzhľadom na túto skutočnosť pripomína význam programu Erasmus+, Európskeho sociálneho fondu a siete EURES; vyzýva členské štáty,

aby podporovali kurzy odbornej prípravy v tých odvetviach, v ktorých existuje veľký nesúlad medzi ponukou a dopytom;

11. víta novú podobu existujúcej webovej stránky Panoráma zručností EÚ, ktorá je komplexným a užívateľsky jednoduchým ústredným zdrojom informácií a správ o potrebách zručností v jednotlivých povolaniach a sektoroch v EÚ a ktorá pomáha tvorcom politik, odborníkom, pracovným agentúram, poradcom v oblasti zamestnania a jednotlivcom prijímať lepšie a informovanejšie rozhodnutia;
12. poukazuje na dôležitosť výučby a učenia sa všeobecných základných zručností, ako sú IKT, matematika, kritické myslenie, cudzie jazyky, mobilita atď., ktoré umožnia mladým ľuďom ľahšie sa prispôbiť meniacemu sa sociálnemu a hospodárskemu prostrediu;
13. poukazuje na skutočnosť, že je dôležité rozvíjať schopnosť študentov učiť sa a že je potrebné poskytnúť im účinné stratégie vzdelávania; zdôrazňuje, že naučiť sa učiť sa uľahčí získavanie znalostí, zručností, postojov a schopností, ktoré umožnia jednotlivcom stanoviť si, naplánovať a dosiahnuť svoje vlastné ciele vzdelávania a stať sa samostatným študentom, ktorý je schopný čeliť intenzívnym zmenám na trhu práce;
14. zdôrazňuje, že rozvoj zručností v nadväzovaní kontaktov je mimoriadne dôležitý pre mladých ľudí, a to najmä pre mládež, ktorá má málo pracovných skúseností alebo pochádza z nedostatočne zastúpených alebo znevýhodnených skupín; poukazuje na skutočnosť, že výučba nadväzovania kontaktov sa môže stať stratégiou na uľahčenie získania zamestnania, rozvoja kariéry a preskúmania kariérnych príležitostí;
15. všima si neustály vývoj na pracovnom trhu a zdôrazňuje, že je dôležité reagovať na jeho požiadavky ponukou zodpovedajúcich kvalifikácií a zručností, a to prepracovaním a rozvíjaním existujúcich učebných plánov a riešením technologických, spoločenských, kultúrnych a environmentálnych zmien v úzkej spolupráci so zamestnávateľmi, profesijnými organizáciami, podnikateľskými kruhmi, tvorcami politik, miestnymi orgánmi, službami vzdelávania a zamestnanosti, mládežníckymi organizáciami a relevantnými zúčastnenými stranami; upozorňuje ďalej, že v tomto zmysle je potrebné poskytovať a rozvíjať kvalitné celoživotné profesijné poradenstvo, do ktorého budú zapojené aj rodiny, s cieľom pomôcť budúcim študentom a mladým ľuďom zvoliť si správne svoj študijný odbor arobiť lepšie rozhodnutia, pokiaľ ide o ich vzdelávanie a profesijnú dráhu, a zohľadniť svoje pracovné preferencie a potreby trhu práce; poukazuje však na skutočnosť, že vzdelávanie a politiky v oblasti získavania kvalifikácií by nemali napĺňať len potreby pracovného trhu, ale mali by prispievať aj k osobnému rozvoju a rastu mladých ľudí s cieľom vytvoriť z nich aktívnych a zodpovedných občanov; zdôrazňuje preto potrebu občianskej výchovy, formálnej aj neformálnej, v rámci celého vzdelávacieho systému;
16. zdôrazňuje význam stáží a učňovskej praxe ako súčasti učebných plánov stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania pri získavaní pracovných skúseností a prierezových zručností; zdôrazňuje význam mentorských programov, v rámci ktorých študenti nadväzujú vzťah s odborníkmi alebo mladými pracovníkmi, získavajú prístup k sieťam a jasný obraz o pracovnom procese; povzbudzuje podniky, aby nadviazali dlhotrvajúce vzťahy a partnerstvá so vzdelávacími zariadeniami s cieľom uľahčiť študentom vstup do prostredia práce a zabezpečiť, aby sa vyučované zručnosti neustále prispôbovali skutočným potrebám pracovného prostredia; poukazuje však na to, že zatiaľ čo pre

študentov sú stáže príležitosťou niečomu sa naučiť, musia podniky plniť svoju úlohu v oblasti mentorstva a odbornej prípravy a prihliadať na odporúčania Komisie o poskytovaní vysoko kvalitných stáží ako spôsobu zvyšovania šancí mladých ľudí na získanie zamestnania;

17. vyzýva členské štáty, aby čo najskôr začali konať na základe odporúčaní pre jednotlivé krajiny v oblasti vzdelávania a pracovného trhu, ktoré sú uvedené v európskom semestri, a tiež na základe ďalších odporúčaní Komisie;
18. zdôrazňuje úlohu inštitúcií vyššieho vzdelávania, ktorú zohrávajú pri rozvíjaní znalostí a kompetencií požadovaných od absolventov na dosiahnutie úspechu na pracovnom trhu;
19. poukazuje na význam holistického prístupu k zručnostiam; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečovať v rámci vzdelávacieho systému rôzne prístupy a flexibilné vzdelávacie metódy, ktoré možno upravovať a prispôbiť potrebám jednotlivcov; požaduje rozvoj programov učenia sa prácou v rámci všetkých typov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj praktické učebné plány, pružné rozvrhy a menej formálne metódy výučby;
20. poukazuje na potrebu všeobecného vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré poskytnú kvalitné základné a prenosné zručnosti, podnikateľské zručnosti, zručnosti v oblasti riešenia problémov a v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT) a jazykové zručnosti, ktoré umožnia jednotlivcom neustále získavať a uplatňovať nové znalosti a uľahčia im prispôbiť sa zmenám v pracovnom prostredí;
21. zdôrazňuje, že je potrebné zahrnúť do všetkých úrovní vzdelávania a odbornej prípravy prvky vyučovania zameraného na podnikanie, keďže podnecovanie podnikateľského ducha detí v ranom veku a rozvoj prierezových zručností súvisiacich s podnikaním, ako je kreativita, kritické myslenie, empatia, tímová práca a iniciatívnosť, prispieva k osobnému i profesionálnemu rozvoju mladých ľudí a uľahčuje ich vstup na trh práce; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva na aktívny dialóg a spoluprácu medzi univerzitami a podnikmi so zameraním na rozvoj vzdelávacích programov, ktoré mladých ľudí vybaví požadovanými zručnosťami a kompetenciami a uľahčia a podporia účasť podnikateľov na vzdelávacom procese; domnieva sa však, že vzdelávanie v oblasti podnikania by malo zahŕňať sociálny rozmer a zaoberať sa témami, ako sú spravodlivý obchod, sociálne podniky a alternatívne obchodné modely, napríklad družstvá, s cieľom dosiahnuť sociálnejšie, inkluzívnejšie a udržateľnejšie hospodárstvo;
22. povzbudzuje členské štáty, aby do vzdelávacieho procesu zapojili nové technológie, aby na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy vrátane vzdelávania učiteľov zintenzívnili a zlepšili odbornú prípravu v oblasti informačných a komunikačných technológií a digitálnych zručností, poskytovali viac akademických titulov a učebných plánov v oblasti digitálnych zručností a motivovali mladých ľudí, aby študovali IKT a aby si budovali kariéru v tejto oblasti; zdôrazňuje, že je potrebné vybudovať v školách a na univerzitách lepšiu technologickú základňu a zabezpečiť potrebnú infraštruktúru; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam otvorených vzdelávacích zdrojov (OVZ), ktoré zaisťujú prístup k vzdelávaniu pre každého a zlepšujú zamestnateľnosť podporovaním procesu celoživotného vzdelávania; opätovne pripomína, že je potrebné povzbudzovať dievčatá a mladé ženy, aby sa venovali štúdiu IKT;

23. vyzýva na optimálne využívanie existujúceho financovania EÚ, napríklad v rámci programu Erasmus+, pri stimulovaní rozvoja prierezových zručností a kompetencií u mladých ľudí s cieľom efektívnejšie bojovať proti nezamestnanosti mladých v Európe;
24. zdôrazňuje, že gramotnosť v oblasti IKT by sa mala stať neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacieho procesu a mala by sa zahrnúť do učebných plánov na všetkých úrovniach štúdia; poukazuje na skutočnosť, že vybavenie mladých ľudí zručnosťami v oblasti IKT im prinesie výhody v pracovnom aj súkromnom živote, a to poskytnutím technických zručností, sebadôvery a pružnosti, ktoré potrebujú, aby sa dokázali prispôbovať zmenám počas celého života;
25. vyzýva členské štáty, aby povzbudzovali dievčatá a mladé ženy, aby sa venovali štúdiu vedy, techniky, inžinierstva a matematiky, a aby zvýšili zastúpenie žien v tejto oblasti;
26. všima si, že nedostatok jazykových zručností je hlavnou prekážkou pre mladých ľudí, aby dosiahli konkurencieschopnosť na pracovnom trhu EÚ, a zdôrazňuje, že členské štáty musia vybaviť mladých ľudí rôznymi komunikačnými a jazykovými zručnosťami už od útleho veku s cieľom riešiť problémy spôsobené súčasným nesúlalom zručností;
27. zdôrazňuje zásadný význam neformálneho vzdelávania a celoživotného vzdelávania, ktoré spolu so školským vzdelávaním alebo následne po ňom ponúkajú výučbu kľúčových zručností, s cieľom predchádzať vylúčeniu alebo ho kompenzovať, a tým poskytnúť ľuďom viac príležitostí na osobný rozvoj a na základe ich nadania podporiť ich rozvoj v rámci spoločnosti aj v rámci pracovného prostredia;
28. zdôrazňuje, že pri znižovaní miery predčasného ukončovania školskej dochádzky, a to najmä v málo rozvinutých oblastiach, a zlepšovaní zamestnateľnosti mladých ľudí zohrávajú kľúčovú úlohu kompetentní a učiteľia a školitelia, ktorí sú pripravení študentom pomôcť; zdôrazňuje, že je potrebné, aby bola učiteľom poskytovaná väčšia podpora zo strany škôl, inštitúcií odbornej prípravy, miestnych komunít a vzdelávacích politík, napr. prostredníctvom účinnejšej a modernejšej odbornej prípravy v oblasti nových zručností, ako sú zručnosti v oblasti podnikania a IKT, podpory partnerského učenia a výmeny najlepších postupov, ľahšieho prístupu k možnostiam odbornej prípravy a zdokonalených systémov neustáleho odborného vzdelávania a prípravy; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité investovať do rozvoja celoživotného vzdelávania učiteľov; dôrazne nesúhlasí so škrtmi v rozpočtoch na vzdelávanie, najmä ak sa skombinujú so znížením štipendií a grantov a so zvýšením poplatkov za vzdelávanie;
29. podporuje začlenenie nových metód výučby a odbornej prípravy vypracovaných učiteľmi vzhľadom na konkrétne potreby triedy;
30. požaduje progresívnu európsku stratégiu kvalifikácií orientovanú na výsledky s cieľom usmerňovať národné stratégie kvalifikácií, začleňovať ich do národných plánov zamestnanosti a zároveň poskytovať komplexný rámec pre odvetvové akčné plány navrhované v rámci balíka opatrení v oblasti zamestnanosti;
31. konštatuje, že systém záruky pre mladých ľudí a iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých musia zohrávať dôležitú úlohu pri rozvoji vzdelávania a odbornej prípravy u mladých nezamestnaných ľudí s nedostatočnými kvalifikáciami alebo ich nízkou úrovňou,

ale zdôrazňuje, že je potrebné tieto systémy lepšie financovať a riadne a urýchlene vykonávať a následne monitorovať situáciu v každom členskom štáte;

32. zdôrazňuje, že je potrebné usilovať sa o individuálny prístup k pracovnému rastu a celoživotnému vzdelávaniu a odbornej príprave, a domnieva sa, že pomoc a poradenstvo zamerané na individuálne potreby a sústredenie sa na vyhodnotenie a rozvoj individuálnych zručností musia byť od začiatku jadrom politík v oblasti vzdelávania;
33. domnieva sa, že neformálne vzdelávanie, najmä ak sa realizuje v mládežníckych organizáciách, rozvíja tvorivosť, iniciatívnosť a osobnú zodpovednosť a môže zvýšiť šance mladých ľudí na uplatnenie na trhu práce a pozitívne prispieť k úspešnosti odborného vzdelávania a prípravy; vyzýva členské štáty, aby vykonávali odporúčanie Rady z roku 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa¹ ako prostriedok uznávania kompetencií získaných prostredníctvom neformálneho vzdelávania, najmä v rámci dobrovoľníckej a mládežníckej práce, a aby podporili vykonávanie politík celoživotného vzdelávania;
34. pripomína, že kreatívne odvetvia patria medzi najvýznamnejšie podnikateľské a rýchlo rastúce sektory a že kreatívne vzdelávanie rozvíja prenosné zručnosti, ako sú kreatívne myslenie, schopnosť riešiť problémy, tímová práca a vynaliezavosť; uznáva skutočnosť, že umelecké odvetvia a mediálne sektory sú mimoriadne prítiahlivé pre mladých ľudí;
35. zdôrazňuje, že cieľom politík v oblasti pracovného trhu a konkrétne politík v oblasti zosúladenia zručností, pokiaľ ide o odborné vzdelávanie a prípravu, musí byť vytváranie kvalitných a bezpečných pracovných miest v súlade s programom MOP v oblasti dôstojnej práce; konštatuje, že tieto politiky musia prispievať k boju proti fenoménu neistých pracovných miest, zmlúv bez špecifikácie pracovného času a neplatených stáží;
36. všima si dôležitú úlohu organizácií občianskej spoločnosti, odborových zväzov a sociálneho dialógu pri vytváraní politík v oblasti odborného vzdelávania a prípravy;
37. vyzýva členské štáty, aby nasmerovali investície do inkluzívneho vzdelávania v záujme zabezpečenia rovnakého prístupu a príležitostí pre každého vrátane mladých ľudí z rôznych sociálno-ekonomických zázemí, ako aj pre zraniteľné a znevýhodnené skupiny;
38. vyzýva členské štáty, aby zvýšili atraktivnosť programov a štúdiá predmetov v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky s cieľom riešiť existujúci nedostatok zručností v tejto oblasti; zdôrazňuje však, že humanitné vedy a všeobecné spoločenské znalosti sú nevyhnutné, pokiaľ ide o efektívne využívanie príležitostí, ktoré poskytujú odbory vedy, techniky, inžinierstva a matematiky, a mali by preto získať účinnú podporu v rámci inštitúcií a zohrávať jednoznačnú úlohu pri rozvoji ich učebných plánov; vyzýva členské štáty, aby vo vzdelávacích inštitúciách podporovali medziodvetvový prístup v rámci rôznych oblastí, ako sú spoločné programy humanitných odborov, vedných odborov, IKT, inžinierstva, ekonomiky a ďalších dôležitých odborov;
39. pripomína, že svoje miesto tu majú aj pracovné miesta, ktoré sa spájajú s tradičnými zručnosťami a sú často tými, ktoré nemožno presunúť inam a ktoré navyše pomáhajú stimulovať miestne hospodárstva a majú svoj kultúrny význam; vyzýva členské štáty, aby

¹ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.

preto zabezpečili zachovanie remesiel a profesií s tradičnými a kultúrnymi prvkami a ich efektívne odovzdanie mladším generáciám prostredníctvom vykonávania špecializovaných programov;

40. zdôrazňuje úlohu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia pre zamestnateľnosť mladých ľudí; podčiarkuje význam zapojenia mladých ľudí do mládežníckych a dobrovoľníckych organizácií a športu na základnej úrovni, pokiaľ ide o získanie podnikateľského ducha a kognitívnych a nekognitívnych schopností a prierezových zručností, a vyzýva členské štáty, aby uľahčovali zapojenie mládeže do týchto mimoškolských aktivít dopĺňajúcich formálne vzdelávanie;
41. zdôrazňuje, že športovanie umožňuje jednotlivcom rozvíjať širokú škálu prierezových zručností, ktoré zvyšujú ich uplatniteľnosť na pracovnom trhu, a zároveň im pomáha uspieť ako vodcom a dosahovať svoje ciele; zdôrazňuje súvis medzi športom, zamestnateľnosťou, vzdelávaním a odbornou prípravou.

VÝSLEDEK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	15.10.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+: 22 -: 5 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Mary Honeyball, Marc Joulaud, Zdzisław Krasnodębski, Ernest Maragall, António Marinho e Pinto, Algirdas Saudargas
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	John Stuart Agnew

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	3.12.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+: 49 -: 1 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Mircea Diaconu, Tania González Peñas, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Monika Vana
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Dita Charanzová, Diane James, Martina Michels, Estefanía Torres Martínez

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

49	+
PPE:	Heinz K. Becker, David Casa, Danuta Jazłowiecka, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze
S&D:	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Miapetra Kumpula-Natri, Javi López, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog
ECR:	Arne Gericke, Zdzisław Krasnodębski, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
ALDE:	Enrique Calvet Chambon, Dita Charanzová, Mircea Diaconu, Marian Harkin, Yana Toom
GUE/NGL:	Lynn Boylan, Tania González Peñas, Martina Michels, Estefanía Torres Martínez
Verts/ALE:	Jean Lambert, Monika Vana, Tatjana Ždanoka
EFDD:	Laura Agea, Tiziana Beghin
ENF:	Mara Bizzotto

1	-
EFDD:	Diane James

3	0
GUE/NGL:	Paloma López Bermejo
ENF:	Dominique Martin, Joëlle Mélin

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa